

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST Karel Poláček– Bylo nás pět

A tak jsme šli na ty vosy a byli jsme tři. A když jsme šli, tak jsme potkali Zilvara z chudobince a ptal se nás, kam jdeme. Když jsme mu řekli, že na vosy, tak pravil, že půjde s námi. Tak jsme byli čtyři. Když jsme ušli kousek cesty, tak jsme se ohlédli a Pajda utíkal za námi a uši mu plandaly a on se smál. Tak nás bylo pět.

...

Pajda je Kemlinků pes, on je velice dlouhý, ale nožičky má krátké, křivé. Ale umí tak utíkat, že ho nikdo nedohoní. A když utíká, tak se směje, vyplazuje jazyk a uši mu plandají kolem hlavy jako dvě plácačky na mouchy. Pajda je velice chytrý, on žere všecko. On sní i močenou okurku a ještě by chtěl. A když chce, aby mu otevřeli, tak zaťuká ocáskem na dveře.

...

Když jsme přišli do polí, tak nás Bejval zavedl k mezičce a v ní byla d'oura, co z ní vylétaly vosy. Tak jsme se radili, jakým způsobem bysme se hnízda zmocnili, ale v tom Pajda strašlivě zavyl, neboť si sedl na vosu. Éda Kemlink pravil Pajdovi, nevidáno, že nemusil s námi jít, že se ho nikdo neprosil.

Nám pak pravil, že Pajda má ve všem velkou smůlu, povídal, že si jednou sedl na včeličku a ona mu dala žihadlo a Pajda děsně kvičel a jeho maminka pravila: "Já se z toho psa zjevím!" a namazala to olejem z lampičky, on už nekvičel, ale pak jí sežral šití a musili z něho tahat nitě, on taky pomáhal, jelikož to nešlo.

Tomu jsme se všichni velmi divili, a když Éda viděl, že se divíme, tak pravil, že jeden pán jim dával za Pajdu moc peněz a pravil, že je to zázrak přírody, ale my jsme poznali, že si to přidal sám od sebe, abychom se ještě více divili, tak jsme mu pravili, aby nás nebavil.

Načež Bejval pravil, že se musíme poradit, jak bysme ty vosy přemohli, jelikož to není jen tak. Jirsák pravil: "Víte co, na tu d'ouru navalíme pejřku a pak to zapálíme. Když jim budeme čudit pod nos, tak půjdou od toho pryč a pak my to hnízdo vykopeme a půjdeme s ním domů."

A Bejval na to pravil: "Tak jo," a my jsme nosili pejřku, až toho bylo hodně, a pak jsme to podpálili.

Avšak brzy jsme poznali, že se stala chyba. Dneska už víme, že vosy nejsou tak hloupé a že jsou chytřejší než všichni hoši. Ony asi už věděly, že je budeme chtít vykouřit, a tak si pro každý případ vydlabaly ještě jednu d'ouru, o které jsme nevěděli. Pročež nás děsně převezly.

A tak když hořelo, převelice rychle vyletěly druhou d'ourou a kroužily ve výšce a hrozně bzučely, neboť byly dožrané moc. A byla jich velká síla a točily se kolem dokola a koukaly, kde by byl jejich nepřítel. Jakmile nás spatřily, tak nás začaly počítat a viděly, že nás bylo pět.

Tak se ten roj rozdělil na pět houfů a každý houf si jednoho z nás vyhlédl, aby mu to vykreslil.

My jsme velmi křičeli a rozutekli se na všechny strany, utíkali jsme neobyčejně rychle, ale platné nám to nebylo nic, jelikož vosy jsou milionkrát rychlejší než hoši. Tak nás honily po polích semo tamo a štípaly nás do rozličných částí těla. Pajdu štípla jedna do čumáku, pročež neobyčejně řval, i vstrčil čumák do měkkoty, aby se ochladil. My jsme řvali čím dál více a oháněli jsme se větvemi, ale tím jsme vosy namíchli a bylo nám do bréče.

...

A když jsem přišel domů, tak se mne tatínek ptal, kde jsem byl. Já jsem pravil, že v houslích.

On pravil: "Tak proč máš křivou hubu, kdyžs byl v houslích?"

To byla pravda, že jsem měl křivou hubu a oteklý nos a místo očí úzkou škvírku, takže jsem vypadal jako Číňan.

A když se mne tatínek pořád ptal, tak jsem pořád lhal, že jsem byl v houslích, ale lhal jsem málo, pročež tatínek odepnul pásek a já jsem dostal velice, abych podruhé nevrldlouhal.

Potom jsem nesměl tři dny na ulici, aby mně otok nezastydl, jelikož bych pak musil celý život chodit s křivou hubou a to bysem měl za všecko.

Víckrát však už na vosy nepůjdu, jelikož mne to nebaví, a raději budu doma pomáhat, aby se vidělo, že jsem se polepšil. A Bejvalovi Antonínovi řeknu do očí, že není žádný vynálezce, ale trouba ze všech nejtroubovatější.

Poláček, Karel. *Bylo nás pět*. Praha: Československý spisovatel, 1979. ISBN 22-099-

79

OTÁZKY K TEXTU:

1. Jak byste ukázkou pojmenovali?

---

2. Jak se jmenovali jednotliví chlapi?

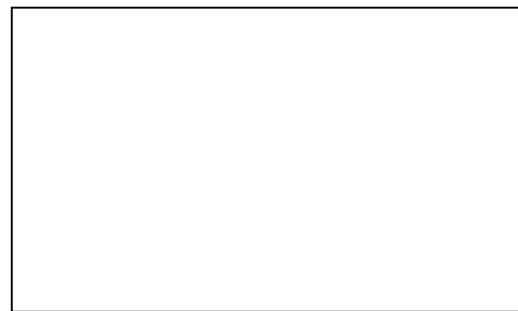
---

3. Kdo to byl Pajda, charakterizuj ho (popiš) a zkus nakreslit jeho podobu.

---

4. Pokus se charakterizovat autorův jazyk.

---

5. Čeho chtěl autor použitím tohoto jazyka docílit?

---

6. Nahraď slova synonymy:

řval - _____

dožrané - _____

ohlédli - _____

zjevím - _____

čudit - _____

namíchli - _____

7. Kdo je vypravěčem ukázky? Zjisti např. z encyklopedie.

---

8. Jakým způsobem chtěli chlapci získat hnízdo?

---

9. Jak vypadal návrat chlapců domů?

ŘEŠENÍ:

1. Vosy

Dobrodružství s vosami

...

2. Petr Bajza, Antonín Bejval, Čeněk Jirsák, Josef Zilvar, Eduard Kemlink

3. viz. 2. odstavec textu

4. Vypravěč Petr Bajza se snaží používat spisovný jazyk, některá slova jsou zkomolená, chce mluvit jako dospělý člověk, ale používá i dětskou řeč.

5. Jazyk působí humorně.

6.

řval - křičel, vyl

dožrané - naštvané

ohlédli - otočili

zjevím - zblázním

čudit - kouřit

namíchli - naštvali

7. Petr Bajza

8. Jirsák pravil: „Víte co, na tu d'ouru navalíme pejřku a pak to zapálíme...”

9. A když jsem přišel domů, tak se mne tatínek ptal, kde jsem byl. A já pravil ...